

COLLEGEVOORSTEL

ONDERWERP : Meerjarenvisie transformatie maatschappelijke opvang, verslavingszorg, bemoeizorg en beschermd wonen

ZAAKNUMMER : 2480-2017

B&W VERGADERING : 10 april 2017

INTEGRALE ADVISERING : Jeanet van Olst en Ellen ten Hove

PORTEFEUILLEHOUDER : Dhr. G. (Gosse) Hiemstra

VOOR INFORMATIE : Jacqueline van Schoonhoven

BESTUURSSAMENVATTING

De gemeenten Deventer, Lochem, Olst-Wijhe, Raalte en Zutphen (regio Midden-IJssel) organiseren al langere tijd samen de maatschappelijke opvang, verslavingszorg en bemoeizorg. Beschermd wonen is vanaf 2015 een nieuwe Wmo taak. De gemeente Deventer voert deze regiotaken namens de samenwerkende gemeenten uit en ontvangt als voormalig centrumgemeente, in ieder geval tot 2020, de (regionale) financiële middelen. Daarna vindt verdeling plaats via een objectief verdeelmodel. Gemeenten staan voor de opgave om beschermd wonen en maatschappelijke opvang toekomstbestendig te organiseren en inhoudelijk door te ontwikkelen. Centraal staat dat de verantwoordelijkheid wordt verlegd van de centrumgemeenten naar alle gemeenten. Intergemeentelijke samenwerking is daarbij noodzakelijk. In de "Meerjarenvisie Transformatie maatschappelijke opvang, verslavingszorg, bemoeizorg en beschermd wonen Midden-IJssel" staan de ambities en speerpunten voor de komende jaren, evenals de kaders voor samenwerking en de financiën.

BESLISPUNTEN

1. In te stemmen met de definitieve regiovisie voor Maatschappelijke Opvang (MO), verslavingszorg, openbare geestelijke gezondheidszorg en beschermd wonen ggz (BW).
2. De raad voor te stellen de definitieve regiovisie vast te stellen middels bijgaand raadsvoorstel.
3. Een samenwerkingsconvenant af te sluiten met de gemeenten Deventer, Lochem, Olst-Wijhe en Zutphen ter uitvoering van de definitieve regiovisie MO/BW, onder voorbehoud van vaststelling van de visie door de gemeenteraad.
4. Mandaat te verlenen aan de gemeente Deventer voor uitoefening van de bevoegdheden op het gebied van maatschappelijke opvang en beschermd wonen, waarbij de burgemeester tevens volmacht/ machtiging verleent voor de uitvoering van maatschappelijke opvang en beschermd wonen.

BESLUIT

Conform, 

INLEIDING

De gemeenten Deventer, Lochem, Olst-Wijhe, Raalte en Zutphen vormen de regio Midden-IJssel. Deze gemeenten organiseren al geruime tijd samen de maatschappelijke opvang, verslavingszorg en bemoeizorg. Sinds 2015 zijn de gemeenten op grond van de Wmo 2015 ook verantwoordelijk voor beschermd wonen. Deventer voert deze regiotaken namens de samenwerkende gemeenten uit en ontvangt als voormalig centrumgemeente, de (regionale) financiële middelen. Vanaf 1 januari 2020 worden de middelen voor beschermd wonen (en mogelijk die van maatschappelijke opvang) uitgekeerd aan alle gemeenten, volgens een nieuw objectief verdeelmodel. Dit vloeit voort uit het advies over de toekomst van beschermd wonen van de Commissie Toekomst beschermd wonen onder leiding van Erik Dannenberg (Rapport Van beschermd wonen naar een beschermd thuis). De regio Midden-IJssel heeft gekozen voor een regionale meerjarenvisie (rol en verantwoordelijkheid van de gemeenteraden) en een regionaal actieplan (rol en verantwoordelijkheid van de colleges). Uit de visie blijken de ambities en speerpunten voor de komende jaren, evenals de kaders voor samenwerking en de financiën. Uit het regionaal actieplan blijkt hoe die ambities, speerpunten en samenwerking concreet worden ingevuld en gerealiseerd. Dit actieplan wordt momenteel nog uitgewerkt en volgt rond de zomer van 2017.

Definitieve regiovisie MO/BW 2017-2022

Eerder heeft uw college een concept van de regiovisie via een memo aangeboden aan de raad voor wensen en bedenkingen. De wensen en bedenkingen van de vijf gemeenten zijn in de regio besproken en verwerkt (bijlage 2). Dit heeft geleid tot een definitieve regiovisie (bijlage 1) die hierbij voor ligt. Wij vragen u om hiermee in te stemmen en de definitieve regiovisie ter vaststelling aan te bieden aan de raad.

Adviezen Wmo-raden

De Wmo-raden van de samenwerkende gemeenten hebben gezamenlijk geadviseerd over de concept regiovisie. Die adviezen (bijlage 3), evenals de reactie daarop (bijlage 4) en de aangepaste concept regiovisie zijn in de ronde voor wensen en bedenkingen al aan de gemeenteraden beschikbaar gesteld. De adviezen van de gezamenlijke wmo-raden inclusief de reacties daarop, sturen wij voor de volledigheid nogmaals als bijlagen bij deze definitieve regiovisie mee.

Samenwerkingsconvenant en mandaatbesluit

In de regiovisie is opgenomen dat er voorzien moet worden in concreet uitgewerkte samenwerkingsafspraken waaruit de onderlinge rollen, verantwoordelijkheden en bevoegdheden blijken en de afspraken over de financiën zijn vastgelegd. Dit binnen de kaders zoals gesteld in de regiovisie. De afspraken zijn uitgewerkt en in een samenwerkingsconvenant vastgelegd (bijlage 5). Uw college wordt gevraagd om met dit convenant in te stemmen en de burgemeester te verzoeken om het convenant namens de gemeente te ondertekenen, onder voorbehoud van vaststelling van de visie door de raad. De colleges van de gemeenten Lochem, Olst-Wijhe, Raalte en Zutphen gaan daarnaast over tot een mandaatbesluit waarmee de gemeente Deventer in de gelegenheid wordt gesteld om de regiotaken namens de samenwerkende gemeenten uit te voeren. Dit mandaatbesluit is een geactualiseerde versie van het mandaatbesluit van de gemeenten Lochem, Olst-Wijhe, Raalte en Zutphen d.d. eind 2014. Uw college wordt gevraagd in te stemmen met deze mandaat- en volmachtverlening.

BEOOGD EFFECT

Een breed gedragen meerjarig perspectief (visie) op maatschappelijke opvang en beschermd wonen met ambities, speerpunten en kaders voor de verdere uitwerking van de regionale samenwerking en de financiering.

Borgen en versterken van de regionale samenwerking op het vlak van maatschappelijke opvang en beschermd wonen en duidelijke samenwerkingsafspraken.

ARGUMENTEN

1.1. De visie geeft een helder transformatieperspectief voor de komende jaren

De visie is in lijn met het door de landelijke Commissie Toekomst beschermd wonen geschetste perspectief. Daarin is, net als in de rest van de ggz-sector, sprake van een brede ambulantiseringbeweging met een focus op zelfstandig wonen.

1.2 De visie geeft heldere kaders voor de verdere uitwerking in een regionaal actieplan

De visie geeft een nieuwe impuls en richting ten behoeve van de regionale samenwerking, ook richting aanbieders. Uit onderzoeken die we hebben laten uitvoeren door adviesbureau BMC blijkt dat we verschillende cliëntgroepen kunnen onderscheiden. Voor alle groepen geldt dat cliënten op den duur min of meer zelfstandig kunnen deelnemen aan de samenleving. Met aanbieders en andere partners (bijv. woningcorporaties) gaan we op basis van de visie uitvoeringsafspraken maken om die doelen te bereiken, maatwerk is daarbij van belang.

1.3 De visie is tot stand gekomen na een gedegen interactief proces

De concept-visie is al voorgelegd aan wmo-raden, cliëntenorganisaties en aanbieders. In de definitieve visie zijn ook wensen en bedenkingen vanuit de regionale gemeenteraden meegenomen. Dit heeft niet geleid tot grote wijzigingen, maar wel tot verduidelijking.

2.1. Door de regiovisie vast te laten stellen in de raad borgen wij de hoofdlijnen van nieuw beleid

De raad is het kaderstellend orgaan binnen de gemeente. De visie geeft richting aan de koers voor beleid en uitvoering voor de uitvoering komende jaren. De visie is in lijn met beleid in Raalte ten aanzien van het sociaal domein en borduurt voort op de bestaande samenwerking. In de visie hebben we rekening gehouden met de aansluiting op het jeugddomein en andere samenwerkingsverbanden (bijv. met andere regiogemeenten in andere verbanden, maar ook met verzekeraars etc.)

3.1 Het convenant geeft duidelijkheid over de samenwerking

In het samenwerkingsconvenant hebben wij duidelijk vastgelegd hoe wij als gemeenten samenwerken, inclusief duidelijke afspraken over de financiën en verevening van overschotten en eventuele tekorten. De afspraken in de visie over verevening vormen daarvoor de basis. Het maken van afspraken is noodzakelijk om goede en voldoende zorg te kunnen garanderen. We streven naar goede zorg binnen de daarvoor door het Rijk beschikbaar gestelde middelen.

4.1 De mandaat en volmachtverlening is geactualiseerd.

Sinds november 2014 hebben wij Deventer al gemandateerd voor de uitvoering van MO/BW. Het mandaatbesluit is nu geactualiseerd op basis van de nieuwe samenwerkingsafspraken zoals vastgelegd in het samenwerkingsconvenant. De juristen van de verschillende gemeenten hebben meegeschreven aan en ingestemd met het samenwerkingsconvenant en het mandaatbesluit.

KANTEKENINGEN

De focus ligt nog vooral op de hoofdlijnen c.q. het meerjarig perspectief (visie) en is daarmee mogelijk nog wat weinig concreet. Het regionaal actieplan voor de concrete vertaling/invulling is nog in ontwikkeling.

FINANCIËN

De visie heeft op dit moment geen financiële consequenties omdat het budget vooralsnog ongewijzigd blijft. Bij de wettelijke taken en de samenwerking horen ook afspraken over de financiële verantwoordelijkheid. In de visie wordt gesproken over verevening van eventuele overschotten of tekorten. Dit betekent dat Deventer als voormalig centrumgemeente niet langer de gehele financiële verantwoordelijkheid draagt.. De gemeenten worden mede verantwoordelijk voor eventuele risico's en overschotten. In 2015 en 2016 was sprake van een overschot. Het reserveren van overschotten op regionale taken vindt nu al reeds plaats. Dit omdat het gaat om regionale middelen. In de samenwerkingsafspraken is als uitgangspunt opgenomen dat de taken binnen de beschikbare budgetten moeten worden uitgevoerd.

VERVOLG

De regiovisie wordt momenteel uitgewerkt in een concreet regionaal actieplan. De uitwerking is een cocreatie van de samenwerkende gemeenten en bij de uitwerking worden zorgaanbieders, woningcorporaties en de gezamenlijke wmo raden betrokken.

Voor de gemeentelijke uitvoering werken we tevens aan een lokaal actieplan zelfstandig thuis wonen. Dit is een integraal plan met acties waarmee we het zelfstandig wonen voor verschillende doelgroepen mogelijk willen maken. Het plan richt zich op verschillende doelgroepen waaronder ouderen en mensen met psychische kwetsbaarheid en wordt met lokale partners opgesteld.

Beide actieplannen worden rond de zomer 2017 in besluitvorming gebracht. De uitvoering van zowel het regionaal als het lokale actieplan start naar verwachting per september 2017.

De burgemeester ondertekent het samenwerkingsconvenant nadat de raad heeft ingestemd met de visie.

COMMUNICATIE

N.v.t.

BIJLAGEN

1. Regiovisie 2017- 2022: Transformatie maatschappelijke opvang, verslavingszorg, openbare geestelijke gezondheidszorg en beschermd wonen ggz
2. Wensen en bedenkingen gemeenten, incl. reacties
3. Advies gezamenlijke wmo-raden, incl.reacties
4. Brief aan gezamenlijke wmo-raden
5. Samenwerkingsconvenant MO/BW
6. Mandaat- en volmachtverlening MO/BW